

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร
รายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘ (๕) กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) ได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนี้

๑. การกิจของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นองค์กรบริหารพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามกฎหมาย มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ตรากฎหมาย ให้คำปรึกษาแนะนำ รวมทั้งกำหนดแนวทางให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิได้รู้ของประชาชน คุ้มครองข้อมูลข่าวสารสำคัญของทางราชการและของเอกชนที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีกฎหมายดังกล่าว คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการบริหารกฎหมายผ่านกลไกสำคัญ ๓ องค์กร คือ (๑) คณะอนุกรรมการของคณะกรรมการ (๒) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่ปฏิบัติงานเป็นอิสระตามที่กฎหมายบัญญัติ และ (๓) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มุ่งเน้นในเรื่องสำคัญหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้กำหนดนโยบายที่ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษาแนะนำ รวมทั้งตรากฎหมายให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติในการสร้างความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะและปัจเจกชน อันเป็นการตอบสนองนโยบายการปฏิรูปประเทศของรัฐโดยรวม

นอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการอื่น ๆ อีก ดังนี้

(๑) การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๙ คน แทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเดิมที่ดำรงตำแหน่งครบวาระสามปี ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ทั้งนี้ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

(๒) การแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๓๙ คน แทนกรรมการชุดเดิมที่ดำรงตำแหน่งครบวาระสามปี โดยแบ่งออกเป็น ๕ สาขา โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประกาศ ณ วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ทั้งนี้ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

(๓) การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ : พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเนื้อหาเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการในรูปแบบ E-learning การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ : พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จำนวน ๖ บทเรียน ได้แก่ (๑) บททั่วไป (๒) ข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยเป็นการทั่วไป (๓) การขอข้อมูลข่าวสารทั่วไป (๔) ข้อมูลข่าวสารที่ห้ามหน่วยงานเปิดเผยหรืออาจปฏิเสธการเปิดเผย (๕) เอกสารประวัติศาสตร์ และ (๖) บทกำหนดโทษ ตามนโยบายการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ สะดวก รวดเร็ว ประหยัดค่าใช้จ่าย สร้างความโปร่งใส ส่งเสริมการตรวจสอบการบริหาร

จัดการของภาครัฐและตอบสนองข้อมูลข่าวสารวิถีใหม่ สามารถเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดสถานที่และเวลา รวมทั้งปรับการทำงานของหน่วยงานของรัฐยุคดิจิทัลให้มีความทันสมัย สามารถขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลในด้านความโปร่งใส ตรวจสอบได้และการมีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเมื่อวันอังคารที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ ตึกสันติไมตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี เข้าเยี่ยมชมกิจกรรมประชาสัมพันธ์การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นายอนุชา นาคาศัย ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ บรรยายสรุปภาพรวมกิจกรรมต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี และนายธีรภัทร ประยูรสิทธิ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยนางสาวหิรัญญา บุญจำรูญ ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี นำชมกิจกรรมประชาสัมพันธ์ ในช่วงท้ายนายกรัฐมนตรีกล่าวชื่นชมและให้กำลังใจคณะทำงานที่ได้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการโดยอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีและขอให้ดำเนินการต่อไป

๒.ภารกิจของคณะกรรมการต่าง ๆ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมอบหมาย ดังนี้

๒.๑ คณะอนุกรรมการยกร่างหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ และอนุบัญญัติ โดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ของคณะอนุกรรมการยกร่างหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมายฯ ซึ่งมีสาระสำคัญกำหนดให้มีสถานะเป็นกฎหมายกลางในเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้มีบทบาทการใช้บังคับที่กว้างยิ่งขึ้นครอบคลุมหน่วยงานของรัฐทุกประเภทและบุคคลทั้งที่มีสัญชาติไทยและคนต่างด้าว และกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานรัฐในการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารสาธารณะไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้โดยเพิ่มเติมประเภทของข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ชัดเจน และมีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารประจำหน่วยงานในการพิจารณาคำขอเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นไปอย่างเป็นระบบ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อประชาชนแล้ว รวมทั้งได้มีการส่งร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีการแก้ไขเสนอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๒.๒ คณะอนุกรรมการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์และดำเนินการเรื่องร้องเรียน ได้รับเรื่องอุทธรณ์ของประชาชน จำนวน ๕๓๗ เรื่อง โดยส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขาพิจารณาตามความเชี่ยวชาญ และได้รับเรื่องร้องเรียนการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ของหน่วยงานของรัฐ (มาตรา ๑๓) จำนวน ๖๒๕ เรื่อง พิจารณาแล้วเสร็จ ๖๒๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้อมูลข่าวสารการตรวจสอบการใช้อำนาจการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน จำนวน ๓๒๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๓๒ ของจำนวนเรื่องทั้งหมด รองลงมาคือ การขอข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ เช่น ขอเอกสารเรื่องร้องเรียน ข้อระเบียบ ข้อกฎหมาย และการขอคัดสำเนาต่าง ๆ จำนวน ๑๐๐ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๖ ของจำนวนเรื่องทั้งหมด

๒.๓ คณะอนุกรรมการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการ ในกรณีมีผู้ยื่นขอข้อมูลข่าวสาร แต่หน่วยงานปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขอ ซึ่งผู้ขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริง (มาตรา ๓๓) รับเรื่องร้องเรียนจำนวน ๘๙ เรื่อง ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาตรวจสอบความมีอยู่ของข้อมูลข่าวสารในหน่วยงาน โดยพิจารณาแล้วเสร็จ จำนวน ๘๙ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการอื่น ๆ

เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการไต่สวนข้อเท็จจริง และคำสั่งแต่งตั้ง เป็นต้น จำนวน ๓๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๓๓ ของจำนวนเรื่องทั้งหมด รองลงมาคือ การดำเนินการทางวินัย และการบริหารงานบุคคลและการประเมินผล การปฏิบัติงาน ตามลำดับ

๒.๔ คณะอนุกรรมการตอบข้อหาหรือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ รับเรื่องข้อหาหรือเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ จากส่วนราชการ จำนวน ๓๗ เรื่อง พิจารณาแล้วเสร็จ จำนวน ๓๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๓. การกิจของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ ได้รับเรื่องอุทธรณ์จากคณะกรรมการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์และดำเนินการเรื่องร้องเรียน จำนวน ๕๓๗ เรื่อง ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่าง ๆ ได้ให้ผู้อุทธรณ์และผู้แทนหน่วยงานของรัฐเข้าชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วพิจารณาเพื่อจัดทำคำวินิจฉัย โดยคณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเสร็จ จำนวน ๔๘๑ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๕๗ แบ่งเป็น

๓.๑ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาการแพทย์และสาธารณสุข รับเรื่อง จำนวน ๔ เรื่อง พิจารณาแล้วเสร็จทั้งหมด

๓.๒ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างประเทศ ความมั่นคง และการเมือง รับเรื่อง จำนวน ๓ เรื่อง พิจารณาแล้วเสร็จทั้งหมด

๓.๓ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการเกษตร รับเรื่อง จำนวน ๓ เรื่อง พิจารณาแล้วเสร็จทั้งหมด

๓.๔ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ รับเรื่อง จำนวน ๘ เรื่อง พิจารณาแล้วเสร็จทั้งหมด

๓.๕ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย รับเรื่อง จำนวน ๕๑๙ เรื่อง พิจารณาแล้วเสร็จ จำนวน ๔๖๓ เรื่อง

๔. การกิจของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๔.๑ โครงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการในส่วนท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานฯ ได้ผลักดันให้หน่วยงานของรัฐในส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๗๖ แห่ง เทศบาล ๒,๔๔๑ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๕,๓๓๓ แห่ง) ให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๑,๐๐๐ แห่ง สามารถดำเนินการได้ จำนวน ๘๒๕ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๕๐

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีหนังสือแจ้งเวียนหน่วยงานของรัฐเข้าร่วมประกวดศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการโดดเด่นปี ๒๕๖๓ ซึ่งมีหน่วยงานที่เข้าร่วมสมัครทั้งสิ้น ๑๔๙ หน่วยงาน แบ่งเป็น ส่วนกลาง (สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง และกรม) ๒๘ หน่วยงาน ส่วนภูมิภาค ๕๗ หน่วยงาน ส่วนท้องถิ่น ๔๘ หน่วยงาน และรัฐวิสาหกิจ ๑๒ หน่วยงาน และหน่วยงานอื่น ๔ หน่วยงาน โดยมีหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการโดดเด่น จำนวน ๑๙ หน่วยงาน

๔.๒ โครงการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ประจำปี ๒๕๖๓ มีผู้เข้ารับการอบรมและทดสอบ จำนวน ๑,๖๗๘ คน ผ่านเกณฑ์คะแนนการทดสอบร้อยละ ๕๐ จำนวน ๗๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๑๑ นอกจากนี้ มีหน่วยงานที่ประสานขอความอนุเคราะห์ให้จัดทดสอบตามโครงการของหน่วยงาน จำนวน ๔ หน่วยงาน มีผู้เข้ารับการทดสอบ จำนวน ๑๙๐ คน ผ่านเกณฑ์การทดสอบร้อยละ ๕๐ จำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๒๖

๔.๓ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และการเผยแพร่ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

๔.๓.๑ โครงการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายข้อมูลข่าวสารภาคประชาชน โดยบูรณาการความร่วมมือตามบันทึกข้อตกลง (MOU) ในการเสริมสร้างเครือข่ายเพื่อสร้างธรรมาภิบาลในหน่วยงานภาครัฐขึ้นระหว่างสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (สผ.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เพื่อพัฒนาเครือข่ายผู้นำชุมชนในส่วนภูมิภาค ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิตามกฎหมายและสามารถนำไปเผยแพร่แก่สมาชิกในชุมชนของตนเองและประชาชนทั่วไป เพื่อติดตาม ตรวจสอบการบริหารจัดการภาครัฐให้มีความโปร่งใส จำนวน ๒ ครั้ง รวม ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๑๐๕ คน จังหวัดลำพูนและจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๑๖๙ คน

๔.๓.๒ โครงการคลินิกข้อมูลข่าวสารเคลื่อนที่ โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในส่วนกลาง เพื่อจัดตั้งคลินิกข้อมูลข่าวสารเคลื่อนที่ ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหา เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รวมถึงให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ โดยมีหน่วยงานเข้าร่วมโครงการ ได้แก่ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง การท่าเรือแห่งประเทศไทย (รัฐวิสาหกิจ) กระทรวงคมนาคม สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม และกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี

๔.๓.๓ การเผยแพร่ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เช่น การจัดทำข่าว/บทความสรุปย่อคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่งให้กับหน่วยงานและสื่อมวลชนเป็นประจำทุกเดือน การเผยแพร่ผลการประชุมของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการร้องเรียนและอุทธรณ์ ทางเว็บไซต์และเฟสบุ๊กของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และการสนับสนุนวิทยากรและเอกสารเผยแพร่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ รวม ๗๗ ครั้ง

๔.๔ การบูรณาการระหว่างสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกับกรมประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่และสร้างความตระหนักในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับกรมประชาสัมพันธ์ จัดงานเสวนาทางวิชาการด้านกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ในหัวข้อ “เราได้อะไรใน พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ” ณ กรมประชาสัมพันธ์ โดยผู้เข้าร่วมเสวนาประกอบด้วย นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ นายเจียรชัย ณ นคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณภา ตีระสังขะ โดยมีการนำเทคโนโลยีการจัดการประชุมทางไกลในรูปแบบ Video Conference เชื่อมโยงสัญญาณเครือข่ายไปยังสำนักประชาสัมพันธ์ทั้ง ๘ เขตทุกภูมิภาคทั่วประเทศ เพื่อสร้างการรับรู้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมถึงสร้างความตระหนักในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ยกย่องการให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการสู่ Open Government Data (OGD) ตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อสร้างเสริมหน่วยงานของรัฐได้พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีธรรมาภิบาล สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการและยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

๔.๕ การพัฒนาระบบสารสนเทศข้อมูลข่าวสาร

๔.๕.๑ การดำเนินงานจัดทำชุดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ (E-Training) จำนวน ๘ ตอน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับ

กฎหมายข้อมูลข่าวสารได้อย่างเข้าใจง่ายและทั่วถึงผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อีกทั้งยังเป็นช่องทางและความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารภาครัฐได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

๔.๕.๒ การเพิ่มช่องทางให้ผู้ร้องเรียน ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สามารถตรวจสอบสถานะของเรื่องร้องเรียน ผ่านทางเว็บไซต์ www.oic.go.th. ได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว

๔.๕.๓ การเผยแพร่และคุ้มครองสิทธิการได้รับข้อมูลข่าวสารของราชการภาคประชาชน สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้จัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ที่ www.oic.go.th ซึ่งมีสถิติผู้ใช้บริการเว็บไซต์ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒๑๘,๔๘๙ ครั้ง เว็บไซต์ฐานข้อมูลหน่วยงานของรัฐ (GINFO) มีสถิติผู้ใช้บริการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๖๐๒,๐๔๖ ครั้ง และศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๓๗,๘๖๐ ครั้ง

๔.๕.๔ การให้บริการระบบศูนย์ข้อมูลข่าวสารอิเล็กทรอนิกส์ (Infocenter) สำหรับหน่วยงานของรัฐที่ไม่สามารถดำเนินการจัดทำเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานเอง สามารถขอใช้บริการดังกล่าวจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีหน่วยงานของรัฐใช้บริการแล้ว จำนวน ๒๙๑ หน่วยงาน

๔.๕.๕ การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผ่านระบบตอบข้อซักถามทางอิเล็กทรอนิกส์ (Webboard) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวนเรื่องสอบถามทั้งสิ้น ๕๕๔ เรื่อง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะตอบกลับภายใน ๒ วันทำการ

๕. การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ ได้ให้หน่วยงานของรัฐส่งแบบรายงานผลการติดตามประเมินผลของหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รวม ๒ เรื่อง คือ (๑) การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ของหน่วยงานต่าง ๆ และ (๒) การดำเนินงานตามมาตรา ๗ มาตรา ๙ และมาตรา ๒๓ (๓) ของหน่วยงานต่าง ๆ โดยได้รับรายงานทั้งหมดของหน่วยงานของรัฐ แบ่งเป็นส่วนกลาง ๒๐ กระทรวง ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ องค์การของรัฐที่เป็นอิสระ และหน่วยงานอื่น ๆ ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

๖. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๖.๑ ประชาชนสามารถใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จากหน่วยงานของรัฐ ทั้งข้อมูลข่าวสารสาธารณะและข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติโดยทั่วไป นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์มูลค่าเพิ่มอย่างครบถ้วน

๖.๒ ประชาชนสามารถใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประเทศให้มั่นคงและส่งเสริมความเป็นรัฐบาลโดยประชาชน

๖.๓ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐ ตามนโยบายนายกรัฐมนตรี ในการบริหารราชการภาครัฐที่โปร่งใส มีหลักธรรมาภิบาล สามารถตรวจสอบได้ ภายใต้ข้อมูลข่าวสารยุครัฐบาลดิจิทัล เพื่อยกระดับการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และธรรมาภิบาลภาครัฐ

๗. ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๗.๑ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่รับรองสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยเป็นกฎหมายกลางที่มีหลักในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งในระยะเริ่มแรกการทดสอบความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่รัฐได้กำหนดเป็นตัวชี้วัดของเจ้าหน้าที่ในช่วงเวลาหนึ่ง ควบคู่ไปกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าวอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันทางช่องทางการบรรยาย การอบรม การออกนิทรรศการ การประชุม การสัมมนา การจัดทำบทความ การออกคลินิกเคลื่อนที่ การใช้ช่องทางดิจิทัลทางเว็บไซต์ การจัดทำคลิปสั้น E-Training จนกระทั่งได้จัดทำ E-Learning และมีการปรับปรุงในปี ๒๕๖๓ และขอให้หน่วยงานภาครัฐได้เชื่อมโยงไปไว้ที่หน้าเว็บไซต์ของหน่วยงานด้วย แต่ข้อเท็จจริงยังได้รับรายงานว่า เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจอีก จึงเห็นว่า ถึงแม้จะมีสื่อและช่องทางมากเพียงใด หากไม่มีผลบังคับแล้ว เจ้าหน้าที่ของรัฐมักไม่ให้ความสนใจ จึงมีข้อเสนอแนะให้การผ่านเกณฑ์การทดสอบพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นคุณสมบัติหนึ่งของการเลื่อนระดับสูงขึ้น ซึ่งสมควรเป็นระดับใดบ้างขอให้สำนักงาน ก.พ. เป็นผู้พิจารณา ดังนี้แล้วจะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารได้ถูกต้อง อันนำไปสู่ Open Government อย่างเป็นรูปธรรม

๗.๒ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างโดยเคร่งครัด คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีประกาศลงวันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นรายเดือนทุกเดือนตามแบบ สขร. ๑ ต่อมาเมื่อมีพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องรับรู้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ดังนั้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกของหน่วยงานของรัฐไม่ต้องดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการฯ และระบบ e-GP คณะกรรมการฯ จึงได้หารือกับกรมบัญชีกลางดำเนินการปรับระบบ e-GP ในรายการให้สอดคล้องกับแบบ สขร. ๑ ซึ่งปัจจุบันกรมบัญชีกลางได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น หน่วยงานของรัฐสามารถคัดลอกข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างในระบบ e-GP มาลงในเว็บไซต์ของหน่วยงานตามนโยบายประกาศคณะกรรมการฯ (แบบ สขร. ๑) ได้ อย่างไรก็ตาม จากข้อเท็จจริงหน่วยงานของรัฐบางหน่วยงานยังละเลยต่อการปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการฯ ทั้งที่ได้อำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานแล้วตามที่ได้กล่าวข้างต้น จึงเห็นสมควรให้หน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการฯ สรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ เป็นรายเดือนทุก ๆ เดือนโดยเคร่งครัด ซึ่งจะเป็นปัจจัยหนึ่งทำให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างโปร่งใส ตรวจสอบได้ และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

๗.๓ กำหนดให้ปี ๒๕๖๔ เป็นปีตามเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีประกาศลงวันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารตามเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจสอบได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รวม ๖ รายการ ได้แก่ (๑) การจัดหาพัสดุ (๒) การให้บริการประชาชน (๓) การบริหารงานของหน่วยงาน (๔) การบริหารงบประมาณ (๕) การบริหารงานบุคคล และ (๖) การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ซึ่งหากรัฐบาลให้ความสำคัญกับประกาศฉบับนี้ โดยกำหนดให้ปี ๒๕๖๔ เป็นปีตามเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐเป็นต้นไป โดยให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ จะทำให้การบริหารงานภาครัฐโปร่งใส รวมทั้งป้องกันและลดการทุจริตได้ผลอย่างมีนัยสำคัญ